

REFERAT

Møtedato: 21.6.2018

Tilstede: FFO: Alf Salangi, Hørselshemmedes landsforbund

SAFO: Nina Nedrejord, Norsk forbund for utviklingshemmede

Kreftforeningen: Sissel Wollmann

SAFO: Bjørg S. Pettersen, Norges Handikapforbund

LO: Gunn Rognmo Olsen

Hjelpemiddelsentralen: Einar Bjørn

NAV Finnmark: Eva Lill Johansen Margit, Ass. Dir., deltok via telefon.

Forfall: Solveig Abrahamsen, Gunvor Kjelsberg

Referent: Sonja Lindbäck, Hjelpemiddelsentralen Finnmark

Kopi til: Solveig Abrahamsen, Gunvor Kjelsberg, Grethe Olsen, Kirsti Stand, Kerstin Thomassen, Astrid Larsen, Knut Harald Eriksen, Gunhild M. Eira, Hassane Amodou, Helene Falck, Inger Varsi

Brukerutvalgsmøte for NAV Finnmark og NAV Hjelpemiddelsentral Finnmark på Lakselv hotell, 20.juni 2018, kl.09-15:00

Møteleder: Nina Nedrejord

Sak 01/2018: Godkjenning av innkalling

Vedtak: Godkjent

Sak 02/2018: Godkjenning av sakliste

Vedtak: Godkjent

Sak 03/2018: Godkjenning av møtereferat fra 03.10,2017

Det er behov for endring i referatet. Nina Nedrejord vil stryke « *Nina har nettopp vært på et møte. Hun informerer om at det jobbes med at Norges Handikapforbund ønsker å komme over i deres forbund fordi de føler et fellesskap. Det er mange aktive i handikapforbundet, de har spesifikke saker* ». Videre vil Nedrejord stryke setningen: « *Det kan oppstå onde sirkler når bruker skal motiveres til å gjøre andre ting* ». Alf Salangi vil også rette opp noe. (ikke fått det klargjort, Alf må gi tilbakemelding om endringer han ønsker). Det presiseres at rettet utgave av referatet bør sendes ut til medlemmene.

NAV HJELPEMIDDELSENTRAL FINNMARK //

Postadresse: Postboks 360 // 9711 LAKSELV

Besøksadresse: Peder Sivertsensvei 20 // Lakselv

Tel: 21 05 10 00 // Faks: 21 05 10 01

www.nav.no // nav.hjelpemiddelsentral.finnmark@nav.no

Vedtak: Referatet godkjennes med endringer.

Sak 04/2018: Info om aktuelle saker fra organisasjonene

Brukerutvalgets medlemmer må huske at de representerer hele Finnmark.

Salangi synes at Hjelpemiddelmessa som ble holdt i Kirkenes i mai, var veldig bra. Det var gode konferanser. Salangi referer også til årskonferansen for kommunale råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Finnmark ble avholdt i Vadsø 7.-8. juni. Det var også en god konferanse om tilrettelegging for funksjonshemmede.

I forrige møte var det stilt spørsmål om barn ble prioritert når det gjelder høreapparater. Svaret er at barn prioriteres i flg. ØNH-avd. i Kirkenes. Likeså var det stilt spørsmål om ventetider for høreapparat. Ventetiden i hele landet er 19.5 uker. Det er lengst ventetid i avd. Kirkenes, 48 uker. De har ikke lenger audiograf, og dette er mulig årsak. Det er kortest ventetid i Karasjok, 4 uker.

Ventetiden regnes fra henvisningen fra fastlege til start av utredning hos audiograf.

Når det gjelder kommunens hørselskontakter, så varierer ressurs bruken veldig i kommunene. Eksempelvis i S-Varanger er det 20 % stilling og i Porsanger er det 7 % stilling. Det er ønskelig med mer likhet, og det er satt fokus på dette fra sentralt hold i HLF. Saken er satt på agendaen til deres landsmøte. I noen kommuner er samme person som ivaretar både syn og hørsels brukere.

Det foregår en helseundersøkelse i Nord-Trøndelag, der også testing av hørsel er tatt med. Det skal testes ca. 30.000 personer fram til 2019.

Innspill til dette: Nord-Tr.lag tester alle som vil være med, målet med testingen er å se utvikling av hørselstap blant folk. Det er bare Nord-Tr.lag som utfører slik testing. HLF jobber med barn skal få god opplæring. Det har vært en spørreundersøkelse knyttet til utfordringer med hørsel. Det er dokumenter mye mobbing. Unge opp til 35 år slikter med i skole og arbeid. Mobbing og psykisk helse er i fokus sentralt i HLF. Lokal lagene tester hørselen gratis. HLF i S-Varanger har kjøpt inn program for testing av hørsel. En sentral kampanje skal foregå i juni.

Innspill og spørsmål: Hva foregår i Finnmark? Prioriteres arbeid? Ikke kommentert angående Finnmark spesielt og «arbeid» er ikke spesielt prioritert.

Spørsmål fra forrige møte fra Nina Haugen angående dysleksi. Salangi undersøker dette til neste møte.

Innspill fra: Einar Bjørn informerer at hjelpemiddelsentralen ikke kan pålegge kommunene å bruke mer ressurser på hjelpemiddelområdet. Det er kommunens ansvar å ivareta sine brukere. Mulig kan samskoleområde nedprioritert i kommunene.

SAFO jobber med likestilling, skole, arbeid, fritid. Brukerstyrt personlig assistent (BPA). Brukere ønsker mer styring for å dekke sine behov noe de får med BPA. Det er viktig for alle, også for psykisk utviklingshemmede. Det må jobbes mye med kommune angående BPA.

Bjørge P. kommenterer tilgjengelighet ved skole og arbeidssteder. Mange funksjonshemmede er utelukket grunnen manglende tilgjengelighet. Boligene er også dårlig tilrettelagt. Det er blitt mer populært å lage institusjoner. Nedrejord kommenterer at det er en utviklingstrend mot institusjoner og individuelle behov blir ikke godt nok i varetatt. Vi må være mer bevisst brukerstyrte behov. NFU er opptatt av rammene for funksjonshemmede.

Bjørge sier som eksempel, at Lakselv Hotell ikke har døråpner, og at man bør velge mer tilgjengelige møtesteder.

SAFO, er opptatt av tjenester i egne hjem for brukerne. Lærings- og mestringskurs nevnes. I Finnmark har man unngått tvangsflytting. Brukere bor i egne boliger og har mer styring. I Karasjok er det bygd mindre enheter med 4 leiligheter, ikke valgt å bygge store boenheter. SAFO ønsker arbeid og meningsfulle aktiviteter for alle.

Kreftforeningen v/ Wollmann orienterer om forskningsprisen som gikk til Vessela Kristensen, opprinnelig fra Bulgaria, men bor i Norge. Forskning om brystkreft. Forskningsprisen var på kr. 1. million.

Videre fortalte hun om utfordringene brukerne opplever med NAV, de opplever ikke å bli forstått. Det igjen skaper frustrasjoner og sinne hos brukerne. Mange av brukerne sliter med psyken, senskader og ME/utmattelse. Mange sliter med økonomiske bekymringer i tillegg. Opptjening av pensjonspoeng i sykemeldt perioden blir diskutert. Wollmann påpeker også at det er mye positivt i Nav.

Innspill fra:

Eva Lill orienterer om rettigheter ved sykemelding og AAP (arbeidsavklaringspenger). Bl.a. at man opptjener pensjonspoeng når man mottar AAP. Videre informerer hun om at folketrygdloven ligger til grunne for vedtakene fra NAV, dersom loven skal endres må det skje fra politisk hold. Fra NAV sin side, blir det vist til at det ligger mye god informasjon på nav.no.

Innspill fra Einar: Nav sine sider er hele tiden under utvikling og bedring, vi må hele tiden forbedre oss. Nav må være ydmyk og ha forståelse for brukerne. Ensidig negativ fokus blir feil. Den digitale kanalen i Nav blir mer viktig, og brukerne oppfordres til å bruke den. Eva Lill sier at den digitale utviklingen går veldig fort må. Hun forteller om fordelene med at brukerne nå kan ha dialog med saksbehandler eller nav digitalt og få hurtige svar.

Sak 05/2018: Info fra NAV Finnmark v/ Eva Lill Johansen Margit

Service er i fokus i NAV. Det brukes mye tid på kompetanseutvikling. Det er kontinuerlig fokus på forbedring i Nav. Opplæring er prioritert. Veiledingsplattformen er en metode som skal bedre dialogen med brukerne. «Ny i Nav» gis som opplæring til alle nytilsatte. De digitale tjenestene utvikles i hurtig fart. Det er vedtatt at informasjon skal foregå mest mulig digitalt. Dette for å friggi tid til personlig kontakt med de som trenger NAV mest.

Arbeidsgivere er også en viktig målgruppe for Nav, og det er derfor utarbeidet en egen plattform for arbeidsmarkedet.

Det brukes mye tid i dag til regionaliseringen og sammenslåing av fylkesleddet Nav Finnmark og Troms.

Ledelseskabalen: Nina Haugen har sluttet. Unni Pedersen fungerte en kort tid, og har sluttet i Nav. Grethe Kristoffersen begynte 1.mai 2018 som Dir. for Troms og Finnmark. Hun skal sitte i Tromsø. Eva Lill skal fungere som ass.dir ut dette året.

Tatt til orientering.

Sak 06/2018: Info fra NAV Hjelpemiddelsentralen v/ Einar Bjørn

Einar er konstituert leder i Finnmark. Han er 3 dager i Finnmark. Han er også leder for sentralen i Troms. Det skjer mye på hjelpemiddel området også. Det foregår utviklingsarbeid. Sammen slåing av hjelpemiddelsentraler. Aust og vest Agder er sammenslått og Trøndelagssentraler er bestemt sammen slått. Sentralen fra Nord- Tr.lag flyttes fra Levanger til Steinkjer. Se vedlagt dokument fra Einar.

Myndighetene opptatt av at utdanning gir arbeid

- Flere dropper ut fra skole
- Jobbe mot kommunene
- Mindre byråkrati
- Strategiske retninger vi skal gå
- Norge best i hjelpemiddel formidling
- Norge leder på arbeidsinkludering
- Jobbe med universell utforming, selv om vi ikke har finansieringsansvar

Hjelpemiddelsentralen må være mer proaktiv med våre tjenestetilbud. Vi må ha fokus på kompetanse.

Sak 07/2018: Forlenge nåværende representanter ut 2018

- Meldt inn av leder Nina Nedrejord

Vedtak: Nåværende brukerutvalg forsetter til nytt brukerutvalg for Troms og Finnmark er valgt.

Sak08/2018: Hva skjer på fylkesnivå i NAV

Brukerutvalget ønsker en redegjørelse om blant annet

- **Når skal sammenslåingen finne sted**
- **Hva med bruker utvalget**
- **Inkluderer nytt brukerutvalg hjelpemiddelsentralene som nå**

Regionalisering og omstilling kommer som følge av vedtak i Regjeringen. Det er ønske om effektivisering av offentlig tjenesteforvaltning, slik at mer penger styres mot brukernære tjenester og mindre til administrasjon. Regjeringen ønsker mer effektivisering, mer penger til brukernære tjenester, mindre budsjett til administrasjonsledd.

Parallelt med omorganiseringen ser man også på budsjettfordelingsmodeller. Det foreslås mer penger til brukernære tjenester og til Nav kontorene der brukerne er. Finnmark har få innbyggere på stort areal. Vi vil derfor komme dårligere ut enn i dag dersom forslagene blir vedtatt.

Nav Finnmark har sendt egen høringsuttalelse på foreslått budsjettfordelingsmodell. Det må tas hensyn til geografi, dersom folk skal få likeverdige tjenester.

Det er vedtatt en sammenslåing av Nav Finnmark og Troms med virkning fra 01.01.19. Regionaliseringen fører til mindre budsjetter, men samtidig skal man sikre gode tjenester. Hovedkontorer skal ligge i Troms. Noen hovedfunksjoner i Finnmark. Det er høy grad av involvering i omstillingsprosessen.

Sentralt brukerutvalg deltar i omstillingsprosessene i regi av direktoratet. De lokale/regionale brukerutvalgene kommer mer med når mer brukernære tjenester skal diskuteres. Fra 1.1.2019 må det dannes nytt brukerutvalg for Finnmark og Troms.

En egen prosjektgruppe har utarbeidet forslaget til modell, som ble vedtatt for kort tid siden. Medbestemmelsesapparatet (MBA) er godt involvert i arbeidet. Se modell vedlagt.

Innspill fra Nedrejord: Det er beklagelig at brukerutvalgene fra Finnmark og Troms ikke er med tidligere, og blir hørt.
Innspill fra Rognmo: Alle organisasjoner bør tenke over hvordan brukerorganisasjonene skal settes sammen, må ha en strategi på det.
FFO forlangt at de skulle være med i styringsgruppa.

Vedtak:

Brukerutvalget beklager sterkt at de ikke er trukket med i utarbeidelsen av modellen for Finnmark og Troms. Brukerutvalget krever at de fra nå av får representant med i det videre arbeidet i prosjekt og arbeidsgrupper. Brukerutvalget ber også om å være høringsinstans i utredningsarbeidet for hjelpemiddelsentralen.

Sak 09/2018: Info fra brukerorganisasjonene

- Ta med det som rører seg i paraplyorganisasjonene

Viser her til sak 4. Det ble besluttet at sak 4 og 9 slås sammen.

Sak 10/2018: Hvilke muligheter har personer med utviklingshemming og andre med kognitiv svikt, for å få hjelp til å finne ut hvilken type jobb de kan ha? Kan de benytte seg av arbeidslivssentret, og blir det i så fall benyttet? Evt. andre muligheter?

Eva Lill svarer: Nav har plikt til å hjelpe alle som henvender seg til Nav. Service behovet blir vurdert, og tjenesten blir etter behovet. Dersom bruker er presis på sine ønsker blir det lettere for Nav veileder. Karriereveiledning gjøres på Nav kontoret eller hos Karriere Finnmark. Nav kontoret koordinerer hjelpen til bruker.

Innspill fra Nedrejord: Vanskelig å være så presis i bestilling om en har kognitive utfordringer.

Innspill Einar: Arbeidsevne vurderingen gjøres av Nav kontoret eventuelt med bistand fra ARK.

Nedrejord spør om oversikt over hvor mange saker ARK er involvert i. Eva Lill har ikke slik oversikt, men ARK jobber også med denne gruppa.

Nedrejord mener at mange psykiskutviklingshemmede får uføretrygd for tidlig, før arbeidstiltak er utprøvd. Eva Lill sier at det er mye kartlegging og utprøvinger før folk får uføretrygd. Arbeidsmarkedsbedrifter slik som ASVO blir blant annet brukt i avklaringer. Hun sier at det også er viktig å tenke inntektssikring for denne gruppa, og at Nav ser på helheten i alle saker.

Sak 11/2018: NAV telefon.

Informasjon om at brukerne kan snakke eller få informasjon på samisk framkommer ikke når en ringer 55553333. På engelsk derimot, får en informasjon, før all annen informasjon ramses opp.

Brukerutvalget ønsker endring, slik at brukere får velge mulighet for samisk, slik man i dag får velge engelsk. Eva Lill sier at Nav har vært opptatt og tydelig på behovene til samiskspråklige. Det kan velges i dag en samisk kontakttelefon, men den er lite brukt. Det er et eget prosjekt i Kautokeino, for å sikre likeverdige tilbud til samisktalende brukere. Wollmann er fornøyd med at det jobbes med det. Nedrejord sier det er mange som ikke vet om den samiske kontakttelefonen. Salangi sier at HLF har jobbet for å oversette brosjyrer til samisk, og utdanne samiskspråklige likepersoner. Nav opptatt av at det skal være samisktalende ansatte ved Nav kontorene i de samiske områdene.

Vedtak: Brukerutvalget ber om at det opprettes informasjon innledningsvis i servicetelefon, om mulighet for å få samisk kontakttelefon.

Sak 12/2018: Info om « Høring: Strategi for brukermedvirkning på system- og tjenestenivå » -Tilsendt på e-post 07.06.18

Brukerorganisasjoner reagerer på ordene « samskaping og fasiliteter » i dette dokumentet. Disse ordene bør byttes ut til mer forståelige ord. Brukerorganisasjonene synes innholdet i dokumentet er bra. En mener at matrisen i dokumentet gult på hvitt er dårlig kontrast. Den digitale samhandlingen som Nav har, diskuteres. Nav bør gjøre sine nettsider mer lett lest og forståelig.

Eva Lill sier at Nav har forbedret sine sider, og jobber stadig med forbedringer på dette. Nav.no finnes også på samisk.

Vedtak: Støttet opp om dette dokumentet.

Sak 13/2018: Eventuelt

Oppmøte i brukerutvalget er dårlig. Vare representanter får også innkalling til møter på lik linje med andre representanter.

Vedtak: «Skal brukerutvalget til Nav Finnmark fungere optimalt, er det viktig at valgte medlemmer er klar over ansvaret man som pålagt og møter opp etter innkalling, eventuelt

sørge for at vararepresentanter møter. Dersom man ikke har interesse bør man trekke seg og overlate vervet til andre.»

Salangi ønsker mer tid til å forberede saker i formøter. Han ønsker mer tid til gjennomgang av høringsdokumenter og at dette gjøres i eventuelle formøter i organisasjonene.

Det diskuteres praktiske måter å gjøre det på. Møter på telefon, skype eller videokonferanse foreslås.

Vedtak: Det er rom for utvidede møter når det er behov for det.

Neste møte. Det bør være 2 møter i høst.

1. 4.oktober på Nav i Vadsø
2. 13. desember i Alta

De må vurdere om det er behov for å møtes dagen før.

Vedlegg fra:

Einar Bjørn, Nav Hjelpemiddelsentral Finnmark

Eva Lill Johansen Margit